

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lipca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa M.K.
przeciwko Spółdzielni Budowlano Mieszkaniowej [...] w K.
o ustalenie istnienia stosunku pracy ewentualnie o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 11 lipca 2017 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 21 stycznia 2016 r., sygn. akt V Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powódka M.K. domagała się ustalenia istnienia stosunku pracy albo przywrócenia do pracy w Spółdzielni Budowlano-Mieszkaniowej [...] w K.. Sąd Rejonowy w K. wyrokiem z dnia 4 sierpnia 2015 r. oddalił powództwo, a Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 21 stycznia 2016 r. oddalił apelację powódki.

Sądy obu instancji zgodnie ustaliły, że w dniu 25 września 2014 r. odbyło się posiedzenie Rady Nadzorczej Spółdzielni, w trakcie którego podjęto uchwałę o odwołaniu powódki z funkcji członka zarządu – głównej księgowej. Następnie przewodnicząca Rady Nadzorczej próbowała wręczyć powódce dokument zawierający wypowiedzenie umowy o pracę, co jednak nie nastąpiło z powodu odmowy jego podpisania i odebrania przez pracownicę. Uchwałę zawierającą

wypowiedzenie umowy o pracę wysłano powódce pocztą, została ona odebrana w dniu 20 października 2014 r. Powódka złożyła pozew w dniu 31 października 2014 r.

Sąd drugiej instancji podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, że doszło do naruszenia terminu z art. 264 § 1 k.p., a w okolicznościach sprawy nie można uznać, że uchybienie nastąpiło bez winy powódki. W rezultacie, uznał, że nie zachodzą okoliczności uzasadniające przywrócenie terminu na podstawie art. 265 § 1 k.p. W tym zakresie przeprowadził wyczerpujące rozważania.

Skarga kasacyjna powódki została oparta na zarzucie naruszenia art. 61 k.c. w związku z art. 300 k.p., art. 264 i 265 k.p. i art. 385 k.p.c. oraz 328 § 1 k.p.c.

W ocenie powódki w sprawie istnieje potrzeba dokonania wykładni pojęcia niezawinionego przekroczenia terminu do dokonania czynności określonej w art. 264 k.p. oraz znacznego przekroczenia terminu do dokonania wymienionej czynności, a także wykładni pojęcia odmowy przyjęcia przez pracownika pisma wypowiadającego umowę o pracę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania i to z wielu powodów.

Po pierwsze, formułując zagadnienie prawne, czy też podnosząc potrzebę wykładni przepisu strona ma obowiązek nawiązać do konkretnej normy prawnej. Przekroczenie terminu do wniesienia odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę nie jest regulowane przez art. 264 k.p. Poza tym, wskazane przez skarżącą pojęcia „znacznego przekroczenia terminu”, czy też „odmowy przyjęcia przez pracownika pisma wypowiadającego umowę o pracę” nie znajdują odzwierciedlenia w obowiązujących przepisach. Pierwsze z nich nie ma charakteru normatywnego, a drugie, odnosi się do zdarzeń faktycznych. Sąd Najwyższy jest sądem prawa, nie ma zatem upoważnienia do zajmowania się kwestiami pozanormatywnymi. Nie ma też obowiązku wyszukiwania za stroną podstaw prawnych, które pasują do postawionych zagadnień jurydycznych.

Po drugie, zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno być skonkretyzowane, tak aby odpowiedź, z jednej strony, miała charakter

abstrakcyjny, a z drugiej, była pomocna do rozstrzygnięcia konkretnej sprawy. W tej formule nie mieści się stwierdzenie, że „zachodzi potrzeba dokonania wykładni pojęcia niezawinionego przekroczenia terminu do dokonania czynności określonej w art. 264 k.p.”

Po trzecie, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. potrzeba dokonania wykładni przepisu ma miejsce tylko wówczas, gdy budzi on wątpliwości lub prowadzi do rozbieżności. Strona składając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej ma zatem obowiązek wskazać na czym kontrowersje te polegają. Oznacza to, że ogólne odwołanie się do danej instytucji prawnej (przepisu) i zgłoszenie potrzeby jej wyjaśnienia nie jest wystarczające. Sądowi Najwyższemu przypisano wprawdzie funkcję ujednolicania orzecznictwa, a przez to interpretacji poszczególnych norm prawnych, jednak nie jest ona realizowana przez dokonywanie wykładni powszechnej, zawsze bowiem wiąże się z konkretnymi okolicznościami występującymi w danej sprawie.

Po czwarte, pojęcia nie wynikające z przepisu prawnego (jak „znaczone przekroczenie terminu”, czy też „odmowa przyjęcia przez pracownika pisma wypowiadającego umowę o pracę”) nie poddają się wykładni. Przedmiotem procesu interpretacyjnego może być bowiem tylko tekst normatywny.

Po piąte, zajęcie przez Sąd Najwyższy stanowiska w określonej kwestii jurydycznej, jest uzasadnione jedynie wówczas, gdy wcześniej nie była ona poruszana albo ponowna interpretacja jest niezbędna z uwagi na okoliczności przytoczone przez stronę (co nie zostało przez powódkę nakreślone). Uwaga ta była potrzebna, jeśli weźmie się pod uwagę, że w Sąd Najwyższy wielokrotnie zajmował się art. 265 § 1 k.p. Zgodnie przyjmował, że brak winy pracownika w przekroczeniu terminów z art. 264 k.p. należy analizować w płaszczyźnie jego subiektywnej oceny stanu rzeczy, zwłaszcza mając na uwadze stopień jego wykształcenia i posiadanej wiedzy oraz doświadczenia życiowego, a także z uwzględnieniem obiektywnego miernika staranności, jakiej można wymagać od strony dbającej należycie o swoje interesy (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1994 r., I PRN 21/94, OSNAPiUS 1994 nr 5, poz. 85; z dnia 6 sierpnia 1998 r., I PKN 258/98, OSNAPiUS 1999 nr 17, poz. 547; z dnia 17 listopada 1998 r., I PKN

440/98 OSNAPiUS 2000 nr 1, poz. 11; z dnia 11 maja 2006 r., II PK 277/05, OSNP 2007 nr 9–10, poz. 130).

Po szóste, przedstawiony wzorzec oceny ma charakter wieloaspektowy. Znaczy to tyle, że sądowi powszechnemu przyznano autonomię przy dokonywaniu werdyktu. Sąd Najwyższy, który nie sędzi sprawy w „trzeciej instancji”, kontroluje go z pozycji legalności, czyli bierze pod uwagę, czy wszystkie czynniki wpływające na winę lub jej brak zostały uwzględnione i czy ostateczna konkluzja mieści się w granicach porządku prawnego wyznaczonego przez art. 265 § 1 k.p.

Przedstawione argumenty jednoznacznie wskazują, że potrzeba dokonania wykładni sugerowana przez powódkę nie daje podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie zachodzą też inne przesłanki z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Dlatego zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

as